

REPUBLIKA SLOVENIJA

STROKOVNI SVET ZA SODNO IZVEDENSTVO,
SODNO CENILSTVO IN SODNO TOLMAČENJE

Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 53 42

F: 01 369 57 83

E: strokovni-svet.mp@gov.si

www.mp.gov.si

**ZAPISNIK 42. REDNE SEJE STROKOVNEGA SVETA ZA SODNO IZVEDENSTVO, SODNO
CENILSTVO IN SODNO TOLMAČENJE**

I. OSNOVNI PODATKI	
Sklicatelj	Prof. dr. Vincenc Butala
Čas sestanka	torek, 23. 9. 2025, ob 11:00
Namen sestanka	42. redna seja
Udeleženci	<u>Člani:</u> prof. dr. Vincenc Butala Boštjan Boh mag. Branko Kovač Andrej Avsenek izr. prof. dr. Robert Kunc Roman Šturm Milan Žnidaršič Anton Dremelj Špela Kutin Janko Trobiš Namestniki članov: mag. Pavel Toplak mag. Anica Prosnik Domjan <u>Opravičeno odsotni:</u> Milena Zlatar Marjetka Učakar dr. Gregor Potočnik prof. dr. Jože Balažic <u>Odsotni:</u> Zlata Crljenko Andrej Gerjevič dr. Majda Zorec Karlovšek Predstavnica sodstva: mag. Mirjana Horvat Pogorelec, okrožna sodnica svétnica

	<u>Ministrstvo za pravosodje:</u> Tina Kodrič Perko, sekretarka, Mojca Prus, sekretarka, zapisnikar
Gradivo	• Zapisnik 41. redne seje • Relevantno gradivo k posameznim točkam dnevnega reda

II. POROČILO IN SPREJETI SKLEPI *(vsebina seje, sklepi)*

Točka 1: Ugotovitev sklepčnosti Strokovnega sveta

Uvodoma je predsednik Strokovnega sveta pozdravil vse prisotne člane in namestnico člana Strokovnega sveta na 42. redni seji.

Za zapisnikarja je bila predlagana Mojca Prus, s čimer so se prisotni strinjali.

SKLEP: Ugotovi se, da je Strokovni svet sklepčen, saj je od 15 imenovanih članov prisotnih 10 članov Strokovnega sveta in 2 namestnika člana Strokovnega sveta z glasovalnimi pravicami.

Točka 2: Potrditev dnevnega reda 42. redne seje

SKLEP: Predlagani dnevni red je bil soglasno sprejet.

Točka 3: Potrditev zapisnika 41. redne seje Strokovnega sveta in pregled realizacije sklepov

3. točka - Slovensko društvo sodnih izvedencev in cenilcev za vrednotenje podjetij še ni posredovalo poročila po tretjem odstavku 3. člena ZSICT.

Na zapisnik 41. redne seje so bile prejete pripombe predsednika Strokovnega sveta, ki so bile upoštevane, razen pripombe k Sklepu pri točki 9.4, saj je bila predlagana dopolnitev vsebine sklepa, ki pa ni bila oblikovana na seji, in sicer da se sklepu doda naslednje besedilo: »ter predlaga normativno ureditev plačila«, tako da bi se sklep glasil:

SKLEP: Strokovni svet predlaga znižanje tega odstotka, in sicer na 10 odstotkov ter predlaga normativno ureditev plačila.

Strokovni svet je soglasno sprejel naslednji

SKLEP: Sklep, ki je bil potrjen na 41. redni seji, se dopolni, in sicer na način, da se ta glasi:

SKLEP: Strokovni svet predlaga znižanje tega odstotka, in sicer na 10 odstotkov ter predlaga normativno ureditev plačila.

Predsednik Strokovnega sveta je ugotovil, da na ta sklep še niso prejeli odgovora s strani ministrstva in zato prosijo za odgovor.

4. točka – delno bo obravnavana v okviru 7.2 točke

7.1 točka – realizirana

7.2 točka – seznanitev SI z mnenjem ter poziv na izjasnitev – se bo točka preložila na naslednjo sejo, ko Strokovni svet prejme odziv sodnega izvedenca

7.3 točka – obravnavana bo v okviru 7.3 točke današnje seje

7.4 točka – realizirana (dodatno je pritožnik imel v septembru sestanek z vodstvom ministrstva, v okviru katerega mu je bilo ponovno pojasnjeno, da so s strani ministrstva in Strokovnega sveta v zvezi s predmetno zadevo izčrpane vse pristojnosti)

9.1 točka – obravnavana bo v okviru današnje točke 9.1

9.2 točka – obravnavana bo v okviru današnje točke 9.2

9.4 točka – realizirano, obravnavano bo v okviru današnje točke 9.5

9.6 točka – obravnavano bo v okviru današnje točke 5.3

9.8 točka – realizirano

9.9 točka – informacija o prejetih vlogah bo podana v okviru današnje točke 9.6

9.10 točka – realizirano, dodatno pisanje stranke bo obravnavano v okviru današnje točke 9.4

9.11 točka – obravnavana bo v okviru današnje točke 9.1

Točka 4: Pravilnik o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih

4.1 Sprememba stroškovnikov

Predsednik Strokovnega sveta je prisotne seznanil, da je imel prejšnji teden sestanek z vodstvom Odvetniške zbornice Slovenije (OZS). Povod za sestanek je bila višina vrednosti točke - tarifni del Pravilnika, ki se ne povečuje v skladu z inflacijo in normativnimi določili, ter posledično izoblikovanje skupnega stališča, tudi z ostalimi deležniki v pravosodju. Na sestanku so med drugim obravnavali tudi problematiko odnosa odvetnikov do sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev. Predsednik OZS je dejal, da naj v primeru, ko je sodni izvedenec, cenilec ali tolmač deležen neprimernega obnašanja oziroma ravnanja odvetnika na sodišču, naj nanj opozori OZS ter predsednika Strokovnega sveta. Predlagal je, da člani Strokovnega sveta s tem ukrepom seznanijo tudi člane posameznih strokovnih društev SICT.

Predsednik Strokovnega sveta je v nadaljevanju prisotnim pokazal dve sliki sejne sobe OZS in pri tem apeliral na ministrstvo oziroma na vlado, da zgotovi minimalno potrebno opremo ter delujočo Wi-Fi povezavo za vse navzoče udeležence za učinkovite sestanke Strokovnega sveta na Ministrstvu za pravosodje (*razpoložljivi računalniki za uporabo, op. zapisnikarja*).

Predstavnica ministrstva je dejala, da je ta tematika že bila obravnavana, zlasti z vidika informacijske varnosti. Sejne sobe na ministrstvu so namreč namenjene vsem dogodkom na Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za finance, zato takšna postavitve opreme, ki bi bila ves čas pripravljena za Strokovni svet, žal ni mogoča. Pred vsako sejo bi bilo potrebno tako zagotoviti že vnaprej pripravljenih 15 računalnikov.

Predsednik Strokovnega sveta je dodatno opozoril na neenako davčno obravnavo sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev. Razlike se pojavljajo, ali posameznik dela kot upokojenec preko s. p., avtorske itd.. Ob tem je omenil direktivo EU o enakem plačilu za enako delo, ki je začela veljati junija 2023, za kar meni, da v primeru opravljanja dela sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev temu ni tako.

Izpostavil je, da je novela Pravilnika o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih uvedla obrazca stroškovnika za priglasitev plačila za delo in stroškov sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev. Sodišča stojijo na stališču, da je tovrstne stroškovnike potrebno obvezno uporabiti. Na UO Združenja SICOS so ugotovili, da obrazca sicer po vsebini ne prinašata ničesar novega.

Predstavnica ministrstva je dejala, da je bilo ministrstvo že večkrat seznanjeno z informacijo, da sodišča zamujajo z obračunavanjem plačila za delo in stroškov sodnim izvedencem, cenilcem in tolmačem. Sodišča so po drugi strani tudi izpostavila, da sodni izvedenci, cenilci in tolmači ne dajejo popolnih podatkov za izplačilo. Zato se je pripravil obrazec, v katerem so povzete določbe tarifnega dela pravilnika in pripravljena tabela. Ideja je torej bila, da bi bili postopki obračunavanja plačila za delo in stroškov hitrejši.

Ministrstvo je tekom poletja izvedlo sestanke s predstavniki Vrhovnega sodišča RS, Ministrstva za finance, Finančne uprave RS in Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ), saj so se v zvezi z obrazcem stroškovnika pojavila odprta vprašanja, ki so se nanašala zlasti na uveljavljanje plačila preko d.o.o.. Skupni sklep sestankov je bil, da se bo obrazec spremenil na način, da se iz uvodnega dela tabele izvzame vsebina, ki se nanaša na uveljavljanje plačila preko posrednika, saj so sodni izvedenci, cenilci in tolmači s strani sodišč v konkretne sodne postopke pritegnjeni kot fizične osebe, zato lahko plačilo uveljavljajo kot fizične osebe oziroma kot s. p.-ji, če imajo registrirano dejavnost.

Predsednik Strokovnega sveta je izpostavil dopis Vrhovnega sodišča RS iz septembra 2023, (št. Su 1185/2023-1) ko je notranja revizijska služba Vrhovnega sodišča RS proučila način poravnave obveznosti sodnim izvedencem, cenilcem in tolmačem.

V Pravilniku se bo določba, v okviru katere se določa obrazec oziroma stroškovnik, oblikovala na način, da bo uporaba obrazca izrecno fakultativna, obrazec pa bo objavljen (zgolj) na spletni strani ministrstva. Obrazec je v datoteki word že sedaj dostopen na spletni strani Strokovnega sveta.

Tekom sestankov se je izpostavilo tudi vprašanje, ali so sodni izvedenci, cenilci in tolmači, ki kontinuirano izvajajo naloge za sodišča, dolžni navedeno opravljati kot registrirano dejavnost – kot s. p., oziroma ali lahko ta s. p. zaprejo in še naprej opravljajo naloge sodnega izvedenstva, cenilstva oz. tolmačenja in prevajanja na zahtevo sodišča. V ta namen je Ministrstvo za pravosodje izvedlo sestanek z MGTŠ, ki je nato posredovalo pojasnilo št. 007-3/2025-2180-75 s 7. 8. 2025. Iz slednjega izhaja, da je opravljanje storitev sodnega izvedenstva, cenilstva in tolmačenja/prevajanja možno izvajati kot opravljanje dejavnosti na podlagi določb ZGD-1, kot tudi na podlagi civilnopravnih pogodb (npr, avtorska pogodba), odločitev o sami obliki je na strani posameznika, ki bo to delo opravljal.

Pravica do svobodne gospodarske pobude na eni strani pravico zajema posameznika, da samostojno odloča o ustanovitvi in delovanju podjetja kot tudi, da samostojno sprejme odločitev o prenehanju podjetja oziroma druge oblike opravljanja gospodarske dejavnosti, vključno z zaprtjem statusa samostojnega podjetnika ali prenehanjem gospodarske družbe.

Predstavnica sodstva je dejala, da dokler v Pravilniku ne bo jasno zapisano, ali je uporaba obrazca obvezna, bodo sodišča to določbo različno tolmačila. Smiselno bi bilo, da bi ministrstvo sodišča obvestilo, ali je uporaba stroškovnika obvezna.

Strokovni svet je predlagal, da naj bo uporaba stroškovnika neobvezna.

4.2 Tarifni del Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih – razvrednotenje dela sodnih izvedencev

Sodni izvedenec je podal stališče glede spremembe prvega odstavka 39. člena Pravilnika o SICT, ki je določila, da pripada sodnemu izvedencu ali sodnemu cenilcu za vsako začeto uro 51 eurov. Do navedene spremembe je bila nagrada 51 EUR na uro, (vendar skupno največ 408 eur), nad 8 ur pa 51 eur za vsake začete pol ure.

Meni, da si sodni izvedenci, ki naj bi bili največji strokovnjaki na svojem področju, zaslužijo bistveno višjo urno postavko, ki bo vsaj približno primerljiva s tržnimi cenami za najboljše svetovalne in specializirane strokovne kadre. Za primerjavo je podal: priznane svetovalne družbe, odvetniki in drugi svetovalci za najbolj izkušene in strokovne kadre, kamor lahko štejemo tudi izvedenca, obračunavajo od 150 EUR neto na uro. Ker tarifa določa bruto znesek, je realni neto prihodek nekje med 25 in 30 EUR, kar pa je urna postavka, ki jo v neto znesku dosegajo nekateri študenti. Meni, da bi bilo glede na inflacijo in finančne trende potrebno povečati nagrado, ne pa preploviti.

SKLEP: Strokovni svet ponovno apelira na ministrstvo, da ponovno pristopi k spremembi tarifnega dela pravilnika.

4.3 Plačilo za delo sodnemu izvedencu v sodnem postopku direktno s strani strank

- a) Sodišče je sodnemu izvedencu v sklepu o nagradi določilo, da bo del plačila iz predujma plačalo sodišče, razliko pa stranke sodnega postopka, saj višina nagrade presega znesek založenega predujma. Sodni izvedenec opozori, da mu je opravo izvedenskega dela naložilo sodišče, zato meni, da je sodišče tisto, ki je dolžno poskrbeti za njegovo plačilo ter pri tem izpostavi, kako naj kot sodni izvedenec – ki je fizična oseba, ukrepa v primeru neplačila s strani strank, saj meni, da plačilo za izvedensko delo ne more biti odvisno od tega ali bodo sodni izvedenci sami uspešno izterjali plačilo za izvedensko delo, ki ga je naročilo sodišče.
- b) Sodna tolmačka opozarja, da redno prihaja do znatnih zamud pri potrjevanju stroškovnikov, posledično pa tudi pri izplačilu. V enem primeru je bil sklep o stroških izdan šele po 10 mesecih in treh osebnih pozivih. Izpostavlja tudi obveznost plačila sodne takse v primeru vložitve pritožbe zoper sklep o nagradi.

SKLEP: Strokovni svet opozarja, da je sodišče naročnik dela sodnega izvedenca, cenilca in tolmača ter da je posledično sodišče dolžno zagotoviti materialna sredstva in jih tudi izplačati v celoti ter v skladu z njegovim stroškovnikom.

Točka 5: Delo strokovnih teles

5.1 Preučitev potreb po dopolnitvi oziroma sprejetju smernic za sodno izvedenstvo za primere nasilja v družini (Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami 2024-2029- 9. ukrep v okviru 5. CILJA-str. 35)

Resolucija z namenom izboljšanja ureditve področja preprečevanja in obravnave nasilja v družini in nasilja nad ženskami ter posledično večje zaščite žrtev tovrstnega nasilja v okviru :

- **2.CILJA:** *Izboljšana obravnava, položaj in zaščita žrtev nasilja v družini in nasilja nad ženskami ter izboljšani postopki (prakse) urejanja te problematike* za 22. ukrep Zagotovitev pogojev za hitro reševanje razveznih postopkov v primerih nasilja, ki se nanašajo na dodelitev otroka v varstvo in vzgojo določa **kazalnik: Dopolnitev strokovnih smernic za sodno izvedenstvo;**
- **5. CILJA:** *Izboljšani, posodobljeni ali nadgrajeni predpisi na področju preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami ter pomoči žrtvam tovrstnega nasilja* za 9. ukrep določa **kazalnik:**

Dopolnitev strokovnih in etičnih smernic za sodno izvedenstvo na področju nasilja v družini z ustrežno metodologijo dela ter strukturo izvedenskega izvida in mnenja.

Realizacija navedenih nalog je predvidena v akcijskem načrtu v letih 2026 – 2027.

5.2 Delovanje sodnih izvedencev – seznanitev z ugotovitvami ESČP v zadevi X in drugi proti Sloveniji (Proučitev potreb po dopolnitvi strokovnih smernic, ki segajo na področje družinskih zadev, ter sprejetja smernic za področje medicina – psihiatrija, zadeva št. 705-186/2020-2030-43)

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je v sodbi z dne 19. 12. 2024, ki jo je izdalo v zadevi X in drugi proti Sloveniji, obravnavalo odvzem otrok materi in prekinitve stikov med njimi z vidika kršenja določb Evropske konvencije o človekovih pravicah.

ESČP je v obrazložitvi izpostavilo tudi delovanje sodnih izvedencev v zadevi, v okviru katere so bili angažirani trije izvedenci, od tega dva klinična psihologa in en psihiater. Sodišče je kot zaskrbljujoče ocenilo dejstvo, da so izvedenci svoje mnenje v prid popolni prekinitvi stikov in komunikacije med pritožniki utemeljili zgolj na spisovni dokumentaciji, pri čemer z družino pred tem več kot osemnajst mesecev niso opravili razgovora. Ker Strokovni svet na predlog stalnega ali začasnega strokovnega telesa potrjuje splošne in posamične smernice za izdelavo izvedenskih mnenj ter njihove spremembe in dopolnitve, pri čemer lahko sodeluje z ustreznim strokovnim združenjem, je ministrstvo sodbo ESČP posredovalo Strokovnemu svetu v seznanitev in preučitev, ali bi bilo torej potrebno že potrjene smernice na strokovnih področjih in podpodročjih sodnega izvedenstva, ki segajo na področje družinskih zadev, revidirati, dopolniti oziroma spremeniti, hkrati pa je želelo spodbuditi Strokovni svet ter začasno strokovno telo za psihiatrijo, da se v prihodnje oblikujejo smernice za navedeno strokovno podpodročje.

Dopis je bil v vednost posredovan tudi relevantnim strokovnim združenjem (ZKP, Slovensko zdravniško društvo, Sekcija SI za psihiatrijo, Društvo soc. delavk in delavcev Slovenije, DPS).

Predsednik Strokovnega sveta je dejal, da naj se smernice pregledajo, dopolnijo oziroma pripravijo ter naj bodo plačane in naj jih oblikujejo skupine treh ljudi. Predlagal je, da bi se smernice nato dale v revizijo oziroma dokončni pregled instituciji (na primer fakulteti). Nato bi se šele štelo, da so smernice ustrezne.

Namestnica člana Strokovnega sveta je izpostavila, da so tovrstne smernice uporabne, zlasti na narokih, ko je potrebno obrazložiti mnenja. Dejala je, da bo navedeno izpostavila na naslednji seji komisije za sodnoizvedenska mnenja pri Zbornici kliničnih psihologov Slovenije, da bodo podali strokovno mnenje. Izpostavila je tudi problematiko pomanjkanja sodnih izvedencev klinične psihologije, ki je še vedno aktualna, se je pa v zadnjih letih sprejelo vrsto ukrepov, kar se tiče pridobivanja novih sodnih izvedencev klinične psihologije.

SKLEP k 5.1 in 5.2: Strokovni svet se seznani z nalogami, ki mu jih nalaga Resolucija ReNPPND24–29. ter vsebino sodbe ESČP v zadevi X in drugi proti Sloveniji. Strokovni svet predmetni nalogi dodeli:

- stalnemu strokovnemu telesu za klinično psihologijo,
- stalnemu strokovnemu telesu telo za psihologijo,
- začasnemu strokovnemu telesu za psihiatrijo v sestavi: izr. prof. dr. Maja Rus Makovec, prof. dr. Peter Pregelj, Nadja Hriberšek,
- začasnemu strokovnemu telesu za socialno delo v sestavi: Nataša Omladič Ograjenšek, prof. soc. ped., Marija Šauperl, univ. dipl. soc. del., prof. dr. Darja Zaviršek.

Strokovna telesa naj preučijo, ali bi bilo potrebno že potrjene smernice na strokovnih področjih in podpodročjih sodnega izvedenstva, ki vsebinsko sodijo pod okrilje posameznega strokovnega telesa, revidirati, dopolniti oziroma spremeniti, ali pa za navedeni področji oblikovati nove. Po proučitvi naj strokovna telesa pripravijo spremembe, dopolnitve oziroma nove smernice ali Strokovnemu svetu posredujejo obrazloženo stališče, zakaj so obstoječe smernice ustrezne. Strokovna telesa naj navedene naloge realizirajo najkasneje do 15. septembra 2026. Navedena strokovna telesa se zadolžijo za opravo te naloge, vendar je za to potrebno zagotoviti tudi ustrezna materialna sredstva.

5.3 Primerjava statusov pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti in sodnih cenilcev – prošnja za podajo stališča (zadeva št. 705- 177/2024-2030)

Na Ministrstvu za pravosodje je meseca maja 2025 potekal sestanek, na katerem so predstavniki več ministrstev, Slovenskega inštituta za revizijo (v nadaljevanju: SIR) ter Strokovnega sveta z začasnim strokovnim telesom sodelovali v razpravi o primerjavi statusov pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ter sodnih cenilcev, in sicer z vidika pogojev za njihovo imenovanje, obveznega usposabljanja oziroma izobraževanja ter nadzora nad njihovim delom.

Na sestanku je bil med drugim sprejet sklep, da bo Strokovni svet ter prisotno začasno strokovno telo (v sestavi Boštjan Boh, vodja, ter člana dr. Milan Šinko in Izidor Salobir) proučilo predlog SIR glede zbliževanja statusa sodnih cenilcev ter pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, in sicer v smeri, da bi kandidat za sodnega cenilca najprej pridobil status pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, slednjega pa bi nato nadgradil s statusom sodnega cenilca. To bi posledično tudi pomenilo, da bi kandidat opravil obvezno strokovno usposabljanje oziroma izobraževanje za delo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Predsednik Strokovnega sveta je vodjo začasnega strokovnega telesa pozval k besedi in nato člane Strokovnega sveta k razpravi.

Član Strokovnega sveta je dejal, da oba profila v svojem sistemu dobro funkcionirata, je pa Slovenski inštitut za revizijo (SIR) bolje organiziran. Licenca SIR-a ne more predstavljati pogoja za imenovanje sodnega izvedenca oziroma cenilca. Pri sodnih izvedencih in cenilcih gre za širši segment imenovanj

(številna področja in podpodročja). Nadzor pri SIR je sicer lahko učinkovit, vendar ga opravljajo aktivni pooblaščenec ocenjevalci vrednosti – gre torej za nadzor nad lastno konkurenco. Člani začasnega strokovnega telesa so v svojem mnenju razmišljali še o:

- ustanovitvi akademije ali zbornice, da bi vsa strokovna društva sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev lahko prav tako akumulirali v tej novi organizaciji; lahko bi se ponudil tudi skupni d.o.o.
- nadzoru – ker se očita, da je ta ohlapen, mora biti plačljiv, ne s strani ministrstva, temveč s strani stranke, ki ga zahteva. Naj se nato plača predujem za plačilo za delo strokovnega telesa. Nadzor pa bi opravljali ocenjevalci, ki odhajajo s trga dela (niso več aktivni in ne ocenjujejo konkurence ali pa zelo malo delujejo kot sodni izvedenci in cenilci); torej ne "pregledujejo lastne konkurence".

Predsednik Strokovnega sveta se je strinjal, da je potrebno usposabljanju dati večjo pozornost. Najboljša za to bi bila zbornica. V prihodnosti bi morala ministrstvo in Vlada RS temu posvetiti več pozornosti in tudi materialnih sredstev. Izpostavil je, da mora začasno strokovno telo v nadaljevanju morda pripraviti načrt usposabljanja, organizacije mentorstva, nato pa bi mnenje predstavili Strokovnemu svetu.

V razpravi je bilo poudarjeno, da bi bilo potrebno kandidate za sodne izvedence, cenilce in tolmače zavezati, da se morajo izobraževati pred opravljanjem posebnega preizkusa strokovnosti; treba je zagotoviti zakonsko podlago, da se ustanovi zbornica, ki ima svoj proračun (račun), za pregled / nadzor pa se organizira strokovna telesa, preko strokovnih društev, financirali pa bi se preko izobraževanj.

Cilj mora biti izenačitev obeh statusov z vidika delovanja obeh profilov. Potrebno je ohranjati kvaliteto obeh profilov, vendar hkrati izboljšati organiziranost izobraževanj.

Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti so bili sprva strogo usmerjeni zgolj v proces privatizacije. Njihovo delo je poglobljeno na računovodsko komponento. Enako se morajo tudi sodni izvedenci in cenilci dodatno izobraziti glede naveden računovodske komponente, ločitev statusov pa mora ostati. Podlaga so tudi smernice; delaš lahko, če boš upošteval smernice – glede tega je potrebno poskrbeti tudi za izobraževanje. Stroka bo morala biti tista, ki odloča- ne more vsak profil delati vsega.

Potrebno je izdelati katalog znanj. To je ključno, da se kandidat pripravi na izpit in nato še opravlja redna izobraževanja.

Predsednik Strokovnega sveta je predlagal možnost ustanovitve Zbornice "v senci" – delovala bi pod okriljem društev, vanjo pa se povabi vsa združenja.

Predsednik Strokovnega sveta je predlagal, da bi do naslednje seje pridobili mnenje vodstva Ministrstva za pravosodje oziroma Vlade RS - če hočejo izenačiti status sodnih izvedencev in cenilcev s pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti, je potrebno pristopiti k celoviti ureditvi tega problema, od usposabljanja, ki je temeljno, do mentorstva za nove kandidate, kar ocenjujejo, da lahko izvede edino

zbornica oz. zbornična ureditev. Ponovno apelira na ministrstvo, da razmisli o zakonski ureditvi zbornične ureditve sodnih izvedencev in cenilcev ter morda tudi sodnih tolmačev.

Članica Strokovnega sveta (sklop sodno tolmačenje in prevodi) je dejala, da so sodni tolmači do ustanovitve zbornice še zadržani, bo pa treba rešiti tudi vprašanje članarin. Vsi sodni tolmači plačujejo namreč članarino v matičnih organizacijah, to bi bilo potem lahko plačilo dvojne članarine.

V razpravi je bila omenjena tudi stimulacija članov izpitnih komisij pri CIPu.

SKLEP: Ministrstvu za pravosodje in CIP se predlaga, da se posveti večjo pozornost stimulaciji članov izpitnih komisij, imenovanih za opravljanje posebnih preizkusov strokovnosti, saj se njihovo plačilo ter cena posebnega preizkusa strokovnosti niso spremenili že od leta 2019.

Strokovni svet je izpostavil, da bi na naslednjo sejo pri obravnavi te točke povabili predstavnike CIP-a.

Točka 6: Letno poročilo Strokovnega sveta za leto 2024

Strokovni svet obravnava pripravljeno gradivo Letnega poročila ter oblikuje zaključke.

Predsednik Strokovnega sveta je izpostavil njegovo zgolj zakonsko formalnost in obveznost, ter predvsem (ne)smisel, saj na Letno poročilo Strokovni svet ne prejme nobenega odgovora oziroma stališča. Ob tem se Strokovni svet ponovno sprašuje, komu in čemu je Letno poročilo sploh namenjeno?

Strokovni svet je pripravil Letno poročilo Strokovnega sveta za leto 2024, ki se objavi na spletni strani: <https://www.gov.si/zbirke/delovna-telesa/strokovni-svet-za-sodno-izvedenstvo-sodno-cenilstvo-in-sodno-tolmacenje/> ter posreduje Ministrstvu za pravosodje.

Točka 7: Prošnja za strokovno pomoč

7.1 Prošnja za podajo strokovnega mnenja v okviru disciplinskega postopka (zadeva št. 705-198/2024-2030 oz. 013-10/2025-2030)

Ministrstvo za pravosodje je 3. 12. 2024 prejelo vlogo [REDACTED] [REDACTED] z zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka zoper [REDACTED], sodnega izvedenca in sodnega cenilca, imenovanega za strokovno področje gozdarstvo, podpodročje [REDACTED] [REDACTED]

Predstavnica ministrstva je na kratko povzela obravnavano zadevo.

SKLEP: Strokovni svet za pripravo mnenja v okviru disciplinskega postopka imenuje začasno strokovno telo za gozdarstvo v naslednji sestavi: Dragan Matijašić kot vodja in Anton Turk ter Dušan Debenak kot člana. Začasno strokovno telo naj poda mnenje, ali je sodni izvedenec in sodni cenilec cenitvi po naročilu Direkcije izdelal skladno s pravili stroke in v skladu z veljavno zakonodajo. Mnenje se posreduje Strokovnemu svetu najkasneje do 9. 1. 2026.

7.2 Prošnja za strokovno pomoč glede pisnega prevajanja sodne dokumentacije v praksi (zadeva št. 012-9/2024-2030)

Vrhovno sodišče RS je dne 21. 3. 2024 Ministrstvo za finance in Ministrstvo za pravosodje obvestilo o oceni višine primanjkljaja na postavkah za pokrivanje stroškov sodnih postopkov. Ugotovili so predvsem povišano rast stroškov na postavki za stroške odvetnikov, prav tako pa tudi za stroške sodnih tolmačev. Ministrstvo za pravosodje je nato pripravilo posebno Poročilo o razlogih za povišanje stroškov v zadevah brezplačne pravne pomoči, zastopanja po uradni dolžnosti ter sodnega tolmačenja.

Po podatkih Vrhovnega sodišča so namreč stroški izplačil sodnim tolmačem iz naslova stroškov sodnega postopka v zadnjih letih (od leta 2020 do leta 2024) strmo naraščali, in so iz 4.991.003 EUR, kot so znašali v letu 2020, poskočili na 9.335.936 EUR v letu 2024, kar predstavlja skoraj 100% povišanje.

Glede na to, da se v zadnjih letih hitro razvijajo orodja za strojno prevajanje besedil in da je v Poročilu eden od predlogov tudi možnost, da bi se sodnim tolmačem omogočila uporaba orodja za strojno prevajanje besedila znotraj zaprtega sistema (na primer na strežnikih Vrhovnega sodišča), je ministrstvo Strokovni svet prosilo za podrobnejše pojasnilo:

- katerih orodij za strojno prevajanje besedil, ki so trenutno na voljo, se sodni tolmači pri svojem delu že poslužujejo,
- kako se je delovni proces sodnega tolmača z razvojem strojnih orodij za prevajanje besedil, podprtih z umetno inteligenco, spremenil in prilagodil novim možnostim in orodjem. Kako uporaba navedenih orodij vpliva na delo sodnih tolmačev v praksi – predvsem v smislu prihranka časa pri pripravi prevodov.

Hkrati je ministrstvo prosilo za oceno, za koliko se je zaradi uporabe teh orodij v povprečju zmanjšal čas, potreben za izdelavo dokončnega prevoda ene tipkane strani (1500 znakov brez presledkov) in za koliko so se posledično povečale dnevne kapacitete za prevajanje pisne dokumentacije (izraženo v številu tipkanih strani, ki jih lahko sodni tolmači prevedejo v enem delovnem dnevu).

Delovna skupina bo ugotovitve obravnavala najpozneje na novembrski seji, na katero bo predvidoma vabljen tudi predsednik Strokovnega sveta za sodno izvedenstvo, sodno cenilstvo in sodno tolmačenje ter članica, imenovana za sklop sodno tolmačenje in prevodi.

Članica Strokovnega sveta (sklop sodno tolmačenje in prevodi) je povedala, da so se društva že lotila naloge ter da bo stalno strokovno telo pravočasno pripravilo odgovore. Sodni tolmači so začudeni, da se iščejo prihranki zgolj pri njih, saj se ne ve, kako ostali deležniki uporabljajo orodja umetne inteligence. Po mnenju sodnih tolmačev povečanje stroškov za plačilo sodnega tolmačenja v sodnih postopkih ni posledica tarife, temveč posledica povečanega števila migracij in s tem povezanih sodnih postopkov. V teh postopkih pa praviloma sodelujejo tolmači, ki nimajo statusa sodnega tolmača, temveč jih sodišča zaradi pomanjkanja sodnih tolmačev za te t. i. eksotične jezike angažirajo kot ad hoc sodne tolmače.

V zvezi z uporabo prevajalnikov UI je še pojasnila, da prevajalnik lahko naredi grob prevod, ki vsebuje veliko napak. Sodni tolmači so zato zelo previdni do uporabe umetne inteligence, odzivi posameznih sodnih tolmačev pa kažejo, da rezultat njene uporabe ni prihranek na času (saj je težje popravljati nesmiselne napake), kvečjemu jemlje več časa in stroškov. Ne povečuje torej zmogljivosti sodnih tolmačev.

SKLEP: Prošnja za strokovno pomoč št. 012-9/2024-2030 se dodeli stalnemu strokovnemu telesu za sodno tolmačenje in prevode, ki naj odgovore pripravi do 20. 10. 2025.

7.3 Obravnava mnenja začasnega strokovnega telesa za obravnavo pritožbe zoper sodnega cenilca ██████████ (705-113/2024-2030)

Strokovni svet je za obravnavo dela sodnega cenilca ██████████ ustanovil začasno strokovno telo v sestavi mag. Dragica Hrustel Verdev kot vodje ter članov dr. Andreja Udovča in dr. Magdo Rak Cizej, za pripravo mnenja, ali je sodni cenilec ██████████ obravnavano cenitev pripravil skladno s pravili stroke in v skladu z veljavno zakonodajo.

Iz mnenja začasnega strokovnega telesa z dne 3. 9. 2025 izhaja, da le-to predlaga, da se sodnemu cenilcu odredi ponovno opravljanje posebnega preizkusa strokovnosti za strokovno področje kmetijstvo, podpodročje ██████████.

SKLEP: Strokovni svet potrdi mnenje začasnega strokovnega telesa za strokovno področje kmetijstva v sestavi vodje Dragice Hrustel Verdev ter članov Andreja Udovča in dr. Magde Rak Cizej z dne 3. 9. 2025, podanega v zadevi št. 705-113/2024-2030, saj iz zaključkov mnenja izhaja, da so pri ██████████ podani utemeljeni razlogi, ki izkazujejo dvom o izpolnjevanju pogoja strokovnega znanja in praktičnih sposobnosti za opravljanje dela sodnega cenilca za strokovno področje kmetijstvo, podpodročje ██████████, zato ministrici, pristojni za pravosodje, predlaga da mu odredi opravljanje posebnega preizkusa strokovnosti za strokovno področje kmetijstvo, podpodročje ██████████.

Točka 8: Pobude in predlogi članov

8.1 Pobuda [REDACTED] glede ohranitve pogoja izobrazbe v javnem naročilu DARS-a za cenitev odškodnin pri pridobivanju lastninske pravice in posesti ter drugih stvarnih in obligacijskih pravic

V pogoje razpisa je DARS zapisal, da se lahko prijavijo tako pooblaščen ocenjevalci vrednosti kot tudi sodni cenilci. DARS je med razpisnimi pogoji navedel tudi pogoj dodatne strokovnosti. Nato je bil razpis razveljavljen in ponovil naj bi se brez vključitve pogoja dodatne strokovnosti.

Strokovna izobrazba in strokovne izkušnje iz konkretnega področja (gradbeništvo, gozdarstvo, kmetijstvo) pri vrednotenju odškodnin za stavbe, stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča in nasade ter gozdne sestoje, so nujna in osnova za korektno in strokovno vrednotenje. Pri odškodninah namreč praviloma nastopajo heterogene, specifične razmere, stanja in okoliščine nepremičnin, ki jih je potrebno strokovno prepoznati, analizirati in ovrednotiti. Tu ne nastopajo modelna stanja in množica enakih primerov, temveč gre za specifične in zahtevnejše razmere kjer je strokovnost neobhodno nujna. Javno naročilo bi moralo biti pripravljeno tako, da bodo imeli možnost kandidiranja predvsem strokovnjaki.

SKLEP: Strokovni svet vedno podpira stališče po obvezni prisotnosti stroke. Strokovni svet tudi predlaga, da se v ZUreP-3 in relevantni zakonodaji, ob prvi spremembi le te, za primere ocenjevanja odškodnin pri razlstitvah nepremičnin, cenitev, vrednotenja, te zaupa izključno strokovnjakom za posamezna področja, torej sodnim cenilcem konkretnega področja.

8.2 Oblikovanje predloga za dostop do podatkov za potrebe priprave izvedenskih mnenj in cenitev sodnim izvedencem in sodnim cenilcem, ko ti delajo na trgu

Na kratko je bila predstavljena pobuda za dostop do podatkov za potrebe priprave izvedenskih mnenj in cenitev sodnim izvedencem in sodnim cenilcem, ko ti delajo na trgu, saj je po mnenju stroke potrebno za vsa izvedenska mnenja ali ceniitve imeti na razpolago enak nabor podatkov, kot ga imajo v primerih, ko delajo po naročilu sodišča ali državnih organov, saj lahko sodni izvedenci in sodni cenilci le na ta način pripravijo enako kakovostna in verodostojna izvedenska mnenja in ceniitve.

Strokovna združenja naj navedeno pobudo obravnavajo na svojih sejah, da se bo na naslednji seji Strokovnega sveta izoblikoval konkreten predlog. Pri tem morajo upoštevati, da bi navedeno terjalo kontrolo. Potreben je razmislek, kako bi bilo to mogoče regulirati.

Strokovni svet je zaključil, da bo ta točka obravnavana na naslednji seji.

Točka 9: Razno

9.1 Sestanek s predstavniki sodišč prve stopnje – določitev vsebine ter udeležencev

Predloge glede vsebin, ki se nanašajo na delo sodnih tolmačev, je poslala članica Strokovnega sveta za sklop sodno tolmačenje in prevodi ter predsednik Strokovnega sveta.

Sestanek bi bil organiziran na ministrstvu v mesecu novembru 2025. Predsednik Strokovnega sveta je predstavnico sodstva prosil za posredovanje možnih datumov sestanka. Obravnavali bi posamezne teme, katere bo Strokovni svet podal v roku 10 dni, informirati pa bo potrebno tudi Vrhovno sodišče RS.

Teme bodo članom posredovane v možno dopolnitev. Na prvem sestanku naj bi bilo obravnavanih približno pet tem, in sicer tri teme sodnih izvedencev in cenilcev ter 2-3 temi sodnih tolmačev. Aktualne teme so:

- Plačilna disciplina,
- Izbira strokovnjakov v sodnih postopkih ter
- Delovni pogoji sodnih tolmačev.

SKLEP: Na sestanku bodo sodelovali: predstavnik sodnih izvedencev (član Strokovnega sveta, Andrej Avsenek), predstavnik sodnih cenilcev (član Strokovnega sveta, Janko Trobiš) in predstavnica sodnih tolmačev (članica Strokovnega sveta, Špela Kutin) ter predsednik Strokovnega sveta.

9.2 Sestanek s Finančno upravo RS – določitev vsebine ter udeležencev

Strokovni svet je ponovno zavzel stališče, da bi morala sodišča sodnim izvedencem in cenilcem ter tolmačem izdajati dva sklepa, enega za plačilo za opravljeno delo in drugega za povračilo stroškov.

Sestanek s Finančno upravo RS zaenkrat ne bo sklican.

9.3 Poziv CIP za podajo predlogov za potrebe priprave programa dela CIP za leto 2026

SKLEP: Strokovni svet CIP predlaga, da v program dela CIP za leto 2026 uvrsti:

- Simulacijo glavne obravnave, ki bi bila predstavljena v sestavi naslednjih deležnikov: sodnik, odvetnika, sodni izvedenec/sodni cenilec, sodni tolmač, ki bi služila kot izhodišče za prikaz dobrih in slabih praks navedenih deležnikov.
- predavanje o finančni optimizaciji glede na organiziranost posameznega sodnega izvedenca, cenilca in tolmača.

V zvezi s slednjim predavanjem Strokovni svet predlaga, da se k sodelovanju pozove sodnega izvedenca, imenovanega za strokovno področje ekonomija, [REDACTED].

9.4 Pritožba zoper delo [REDACTED] – ponovni dopis stranke (zadeva št. 705-38/2025-2030)

Predstavnica ministrstva je na kratko povzela obravnavano zadevo.

Strokovni svet bo zadevo ponovno obravnaval na naslednji seji.

9.5 Informacija o objavi Pravilnika o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju pravosodja (Ur. l. RS št. 62/25)

SKLEP: Strokovni svet se seznani, da je bil v Pravilniku o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju pravosodja upoštevan predlog Strokovnega sveta glede obsega opravljenega nadzora nad 10 % članov, ki imajo status sodnega izvedenca ali sodnega cenilca.

9.6 Informacija o št. prejetih vlog na prvi javni poziv za imenovanje sodnih izvedencev in sodnih cenilcev iz seznama področij in podpodročij sodno izvedenskega in sodno cenilskega dela ter sodnih tolmačev iz seznama jezikov

Strokovni svet se seznani, da je na prvi javni poziv (od 19. 5. do vključno 30. 6. 2025) vloge oddalo 77 kandidatov za skupno 99 strokovnih podpodročij in jezikov (23 vlog za ST – angleški, nemški, srbski, hrvaški, bosanski, albanski, ruski, ukrajinski, kitajski, turški jezik; SI – 57 vlog za arhitekturo, gradbeništvo, medicina, ekonomija, varovanje, promet, motorna vozila, forenzično-kriminalistične tehnične preiskave, socialno delo, psihologija, kinologija, oblikovanje, ekologija, računalništvo in informatika, SC – 19 vlog za gradbeništvo, kmetijstvo, obrtna dejavnost in oblikovanje .

9.7 Uskladitev aktov društev z novelo ZSICT-A

Rok za uskladitev aktov z novelo ZSICT-A poteče 18. 12. 2025. Društva morajo predhodno na sprejete spremembe statuta pridobiti še soglasje Ministrstva za pravosodje.

Točka 10: Datum 43. redne seje Strokovnega sveta

Naslednja redna seja bo v torek, 18. 11. 2025 ob 11. uri.

Seja se je zaključila ob 15.30.

Kraj in datum:
Ljubljana, 23. 9. 2025

Ime in priimek zapisnikarja
Mojca Prus

Predsednik Strokovnega sveta
prof. dr. Vincenc Butala